

Literary Traditions

Code: 43021
ECTS Credits: 6

Degree	Type	Year	Semester
4313767 Spanish Language, Hispanic Literature and Spanish as a Foreign Language	OT	0	0

Contact

Name: Montserrat Amores García
Email: Montserrat.Amores@uab.cat

Use of Languages

Principal working language: spanish (spa)

Teachers

Guillermo Serés Guillén

Prerequisites

Students will be expected to be able to express themselves correctly orally and in writing. For this reason, any spelling and expression errors that may be committed will lead to a score decrease in the final grade.

Activities, practical sessions and papers submitted in the course must be original and under no circumstances will the total or partial plagiarism of third-party materials published on any medium be admitted. Any submission of non-original material without properly indicating its origin will automatically result in a failure rating (0).

It is also expected that students know the general rules of submission of an academic work. However, students could apply the specific rules that the teacher of the subject may indicate to them, if they deem it necessary.

Objectives and Contextualisation

Throughout the sessions, the evolution of the different types and origins of short stories and fables will be analyzed, both from the apologues and folk and popular examples (oral or traditional), of Eastern tradition (*Calila e Dimna*, *Libro de los gatos*..), bocados de oro, notices, historical anecdotes (real or apocryphal), of esopic tradition, coming from the specimens and sermons (Dominicans and Franciscans), biblical parables, the cultured (Cato's distiches, facetiae, or Erasmus's adages); the "jokes", the florilegiums, the bestiaries, etc., and how they influence each other.

The literary tale during the sixteenth and seventeenth century lives a splendor similar to that of all Spanish literature; the genre opens up to different manifestations that go from short tales like those of Juan de Timoneda, very similar to the current literary jokes, until the short novels of María de Zayas.

The didactic narrative will also use the tale to teach manners to the new courtesans, following that maxim of "sweeten the medicine" that they had learned in *El conde Lucanor*, by Don Juan Manuel. Works such as *Avisos y guía de forasteros que vienen a la corte*, by Antonio Liñán, or others, such as Pero Mexía, Luis de Pinedo, Juan de Mal Lara, Melchor de Santa Cruz de Dueñas, Lucas Gracián Dantisco, Luis de Zapata Chaves, Miguel de Luna, Agustín de Rojas Villandrando, Sebastián Mey, Antonio Liñán y Verdugo, Lope de Vega, Jerónimo de Alcalá, thus appear. The study will focus mainly on three collections: *El conde Lucanor*, by Don Juan Manuel, *El buen aviso y portacuentos*, by Juan Timoneda, and *Novelas ejemplares*, by Cervantes.

Also, during the second part of the course an analysis of the modern tale is carried out starting from illustrated and neoclassical literature to Modernism and the dawn of contemporary literature, in relation to other narrative genres such as the novel and the short novel.

It will offer an overview of the evolution of genre and different trends and styles cultivated during the specific period, linking the studied texts with their historical, artistic and ideological context.

During the classes the critical commentary of a short stories anthology of the period will be made, paying special attention to the great masters of the nineteenth-century tale, so that students could exercise in the analysis and commentary of the studied genre and become familiar with the use of textual criticism' techniques and methods applied to the texts of the period and can discern among the main ways of dissemination of the modern tale.

Competences

- Comentar un text des del punt de vista filològic, lingüístic i literari.
- Dissenyar i dur a terme un treball de recerca sobre qualsevol tema relacionat amb l'àmbit d'estudis del màster
- Identificar les varietats diatòpiques, diastràtiques i diafàsiques de l'espanyol.
- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit.
- Realitzar una exposició oral sobre qualsevol tema relacionat amb l'àmbit d'estudis del màster.
- Relacionar els autors i els textos literaris escrits en espanyol amb el context de les seves circumstàncies culturals, socials i històriques.
- Relacionar els autors i els textos literaris escrits en espanyol amb les recerques recents sobre les tradicions europees des de l'Edat Mitjana fins a l'actualitat.
- Relacionar els autors i els textos literaris produïts en l'àmbit de l'Amèrica Llatina amb el context de les seves circumstàncies culturals, socials i històriques.
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Tenir un domini d'especialista de les principals orientacions en l'estudi de la transmissió textual i de les diferents fases de l'edició d'un text.
- Utilitzar els recursos bibliogràfics i tecnològics propis de la recerca lingüística i literària.

Learning Outcomes

1. Analitzar la presència de determinats motius i temes literaris en la literatura espanyola i en altres literatures i tradicions literàries.
2. Analitzar la relació entre diferents expressions artístiques i culturals i autors i obres literàries produïdes a l'Amèrica Llatina.
3. Aplicar adequadament les estratègies de la comunicació no verbal.
4. Aplicar les tècniques i mètodes propis del comentari filològic de textos literaris.
5. Argumentar adequadament la hipòtesi pròpia en relació amb els fenòmens literaris estudiats en el mòdul.
6. Argumentar la pertinència dels judicis propis i la dels aliens en relació amb el problema lingüístic objecte d'estudi.
7. Avaluar el grau de cohesió i coherència discursiva d'un text escrit en funció del seu context de producció i interpretació.
8. Elaborar el guió d'una exposició oral clara i ordenada sobre els temes d'estudi del mòdul
9. Elaborar hipòtesis que permetin interpretar, en el seu context, els problemes literaris abordats en el mòdul.

10. Elaborar hipòtesis que permetin relacionar els fenòmens literaris abordats en el mòdul amb fenòmens literaris semblants procedents d'altres tradicions culturals.
11. Exposar oralment la pròpia hipòtesi adaptant el tipus d'exposició al caràcter del text literari estudiat.
12. Identificar i esmenar els errors produïts per la transmissió textual.
13. Identificar l'emergència, a la producció literària en espanyol, de fenòmens socials i històrics que es troben en la base de l'escriptura dels textos considerats.
14. Identificar la presència de fenòmens socials i històrics a la producció literària de l'Amèrica llatina.
15. Identificar trets estilístics i tècniques literàries comunes en diferents tradicions literàries i culturals.
16. Interpretar críticament diverses hipòtesis elaborades per explicar els fenòmens literaris abordats en el mòdul.
17. Interpretar críticament la bibliografia relacionada amb els continguts estudiats en el mòdul.
18. Relacionar autors i textos literaris en l'àmbit d'un gènere o corrent literari.
19. Seleccionar la bibliografia adequada per interpretar els principals textos literaris escrits en espanyol des de la perspectiva d'un lector estranger.
20. Utilitzar de manera adequada la terminologia pròpia dels estudis abordats en el mòdul.

Content

THE SPANISH TALE. BETWEEN TRADITION AND MODERNITY

I. THE TRADITION OF THE TALE IN THE MIDDLE AGE AND THE GOLDEN CENTURY

1. The origin of the medieval tale: models, sermons, apologues and "punishments". Aesop and Phaedrus's tradition.
2. The collections of proverbs. From East to West.
3. *Calila y Dimna*, *El conde Lucanor* y *los Castigos y documentos del rey Sancho*.
4. The "cultivated" facetiae and the collections by Juan Timoneda and the *Floresta española*, by Melchor de Santa Cruz.
5. Cervantes and the theoretical setting of the tale. The *Novelas a Marcia Leonarda*, by Lope de Vega: between the tale and the comedy
6. The Golden Age collections: Castillo Solórzano, María de Zayas, Ágreda y Vargas, Pérez de Montalbán.

II. THE SPANISH TALE. TRADITION AND MODERNITY (XVIII AND XIX CENTURIES)

1. The tale in the literary tradition. The terms. The precepts. The tale during the XVIII century. The tale and its diffusion. The birth of the modern tale.
2. The historical-legendary tales.
3. The fantastic tale during the Romanticism.
4. The tale and the Spanish costumbrismo.
5. The impulse of the folk tale.
6. Masters of the nineteenth century tale: Juan Valera, Pedro Antonio de Alarcón, José Fernández Bremón, Leopoldo Alas, Emilia Pardo Bazán, Armando Palacio Valdés, Jacinto Octavio Picón.

Methodology

In order to analyze the influence and reception of the great authors, European modalities and movements in all ages of Spanish literature, the module has selected the genre of the tale to apply the study of the relationships established between European literary texts and Hispanic literary texts, integrated into a system in which they can distinguish unique features from those concerning the literary system to which they belong.

Activities

Title	Hours	ECTS	Learning Outcomes
Type: Directed			
Master classes	90	3.6	1, 2, 5, 6, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18
Type: Supervised			
Resolution of exercises, debates and realization of practical activities	30	1.2	3, 8, 9, 10, 11, 17, 19, 20
Type: Autonomous			
Preparations and presentation of works and personal study	30	1.2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

Assessment

The evaluation of the subject will be carried out through the following activities:

- Class attendance, which is mandatory, and participation in the commentary of the proposed readings during the course (20%)
- Two works, previously agreed with the teachers, on the short narrative of an author, a thematic modality or the editing of one or several tales (40% + 40%).

The following considerations should also be taken into account:

- Course readings are mandatory.
- Students must achieve a final grade equal to or greater than 5.0, once the percentages indicated have been applied. In order to apply these percentages, the minimum admission grade of each paper must be equal to or greater than 3,5.

Assessment Activities

Title	Weighting	Hours	ECTS	Learning Outcomes
Preparation of a work and oral presentation	60 %	0	0	1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
Resolution of exercise	40 %	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

Bibliography

I.

Biglieri, Aníbal A., *Hacia una poética del relato didáctico. Ocho estudios sobre "El Conde Lucanor"*, North Carolina Univ. Press, Chapel Hill, 1989.

Bremond, Claude, J. Le Goff y J.C. Schmitt, *L'Exemplum*", Brepols, Turnhout, 1982.

Caldera, Ermanno, "Retórica, narrativa e didáctica nel *Conde Lucanor*", *Miscellanea di Studi Ispanici*, XIV (1966), pp. 5-120.

Cándano Fierro, Graciela, *Estructura, desarrollo y función de las colecciones de "exempla" en la España del siglo XIII*, UNAM, México, 2009.

Cervantes, Miguel de, *Novelas ejemplares*, ed. Jorge García López, Espasa-Calpe, 2015.

Chevalier, Maxime, *Cuentecillos tradicionales en la España del Siglo de Oro*, Gredos, Madrid, 1975.

___, *Cuento tradicional, cultura, literatura*, Universidad, Salamanca, 1999.

___, *Cuentos españoles de los siglos XVI y XVII*, ed. M. Chevalier, Taurus, Madrid, 1982.

___, *Cuentos folklóricos en la España del Siglo de Oro*, Crítica, Barcelona, 1983

___, *Folklore y literatura*, Crítica, Barcelona, 1978.

___, *Quevedo y su tiempo. La agudeza verbal*, Crítica, Barcelona, 1992.

Cuentos del Siglo de Oro, eds. F. Navas y E. Soriano, Castalia, Madrid, 2001

Delcorno, Carlo, "Exemplum", e *letteratura tra Medioevo e Rinascimento*, Il Mulino, Bolonia, 1989.

Espinosa, Aurelio María, *Cuentos españoles recogidos de la tradición oral de España*, 3 vols., CSIC, Madrid, 1946; reed. 2009.

La fábula en la prosa castellana del siglo XIV: "Libro del caballero Zifar", "Conde Lucanor", "Libro de los gatos". Una antología, eds. L. Cuesta, H. O. Bizarri, B. Darbord y C. García Lucas, Universidad de Murcia, 2017.

Formas breves del relato, eds. R. Fonquerne y A. Egido, Universidad de Zaragoza-Casa de Velázquez, Zaragoza, 1986.

Gómez Redondo, Fernando, *Historia de la prosa medieval castellana. I. La creación del discurso prosístico: el entramado cortesano*, Cátedra, Madrid, 1998, pp. 1093-1204.

Hernández Valcárcel, Carmen, *El cuento español en los Siglos de Oro. El siglo XVI*, Universidad, Murcia, 2002

Haro Cortés, Marta, *La literatura de castigos en la Edad Media: libros y colecciones de*

sentencias, Madrid, Laberinto, 2003.

Krömer, Wolfram, *Formas de la narración breve en las literaturas románicas hasta 1700*, Gredos, Madrid, 1979.

Lacarra, María Jesús, *Cuentística medieval en España: los orígenes*, Universidad, Zaragoza, 1979.

___, ed., *Cuento y novela corta en España. Edad Media*, Crítica, Barcelona, 1999.

___, y Juan Paredes, eds., *El cuento oriental en Occidente*, Comares, Granada, 2006.

Lo Nigro, Sebastiano, *Tradizione e invenzione nel racconto popolare*, Leo Olschki, Florencia, 1964.

Manuel, Juan, *El conde Lucanor*, ed. G. Serés, Galaxia-CECE, 2005.

Narrativa breve medieval románica, ed. J. Montoya, A. Juárez and J. Paredes Núñez, Impredisur, Granada, 1991.

Narrativa ejemplar y breve medieval, ed. Mª Teresa Miaja, UNAM, México, 2015.

Palafox, Eloísa, *Las éticas del "exemplum". Los "Castigos del rey don Sancho IV", el "Conde Lucanor" y el "Libro de buen amor"*, UNAM, México, 1998.

Pedrosa, José Manuel, *El cuento popular en los Siglos de Oro*, Laberinto, Madrid, 2004

Rodríguez Adrados, Francisco, *Historia de la fábula greco-latina*, Universidad Complutense, Madrid, 1979, 3 vols.

Santa Cruz, Melchor de, *Floresta española*, eds., M. Chevalier y M. P. Cuartero, Crítica, Barcelona, 1996.

Thompson, Stith, *The Folktale* [1946], The Dryden Press, Nueva York, 19512 +; trad. española: *El cuento folklórico*, Ediciones de la Biblioteca, Caracas, 1972.

Timoneda, Juan, *Buen aviso y portacuentos*, eds, M. Chevalier y M. P. Cuartero, Espasa-Calpe, Madrid, 1990

Tipología de las formas narrativas breves románicas medievales, eds. J. Paredes and P. Gracia, Universidad, Granada, 1998, pp. 103-121.

Tradition des proverbes et des "exempla" dans l'Occident médiéval, eds. H. Bizzarri and M. Rohde, De Gruyter, Berlín, 2009

Zink, Michel, *La prédication en langue romane avant 1300*, Champion, París, 1976.

II.

The specific bibliography of the authors and topics studied will be provided throughout the course.

Anderson Imbert, Enrique, *Teoría y técnica del cuento*, Madrid, Ariel, 1992.

Amores, Montserrat, *Catálogo de cuentos folclóricos reelaborados por escritores del siglo XIX*, prologue by Maxime Chevalier, Madrid, CSIC, 1997, 406 pages.

___ and Rebeca Martín, eds., *Estudios sobre el cuento español del siglo XIX*, Vigo, Editorial Academia del Hispanismo, 2008.

Baquero Escudero, Ana L., *El cuento en la historia literaria: la difícil autonomía de un género*, Vigo, Editorial Academia del Hispanismo, 20011.

Baquero Goyanes, Mariano, *El cuento español en el siglo XIX*, Madrid, CSIC, 1949.

___, *¿Qué es la novela. Qué es el cuento?*, Universidad de Murcia, 1988

___, *El cuento español: del Romanticismo al Realismo*, ed., by Ana Luisa Baquero Escudero, Madrid, CSIC, 1992.

Charnon-Deutsch, Lou, *The Nineteenth Century Spanish Story. Textual Strategies o a Genre in Transition*, Londres, Tamesis, 1985.

Ezama Gil, Ángeles, *El cuento de la prensa y otros cuentos. Aproximación al estudio del relato breve entre 1890 y 1900*, Universidad de Zaragoza, 1992.

Gutiérrez Díaz-Bernardo, Esteban, *El cuento español del siglo XIX*, Madrid, Arcadia de las Letras, 2003.

Güntert, Georges y Peter Frölicher, eds., *Teoría e interpretación del cuento*, Viena, Lang, 1995, pp. 223-237.

Jané, Lidia, "Bibliografía sobre el cuento español del siglo XIX", <http://gicesxix.uab.es/> [in resources]

Martín, Rebeca, *La amenaza del yo. El doble en el cuento español del siglo XIX*, Vigo, Editorial Academia del Hispanismo, 2007.

Paredes, Juan, *Para una teoría del relato: las formas narrativas breves*, Madrid, Biblioteca Nueva, 2004.

Pont, Jaume, ed., *Brujas, demonios y fantasmas en la literatura fantástica hispánica*, Universitat de Lleida, 1999.

___, ed., *El cuento español en el siglo XIX. Autores raros y olvidados*, *Scriptura*, 16 (2001).

Rodríguez Gutiérrez, Borja, *Historia del cuento español (1764-1850)*, Madrid-

Frankfurt, Iberoamericana /Vervuert, 2004.